

Salkkuvastaanotto suun terveydenhuollossa

Viiden tähden tulosaamu 5.9.2025

Suuhygienisti Topi Nyman

Kestävän kasvun Satakunta 2- hanke

Satakunnan hyvinvointialue

Lähtötilanne ja konteksti

- Porissa aloitettiin vuonna 2016 salkkuvastaanotto toiminta täysi nollasta ilman mitään lähtötietoja, asenteita tai tulevaisuuden näkymiä.
 - Hyvin nopeasti kävi selväksi, että nyt ollaan isomman äärellä.
- Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeen kautta olemme voineet:
 - Tehdä salkkuvastaanoton vaikuttavuuden näkyväksi
 - Kehittää salkkuvastaanoton toimintaa
 - Levittää toimintamallin koko alueelle.
 - Tuottaa dokumentaatiota konkreettisesta toiminnasta.
- Palvelut kohdennettu kouluikäisille, mutta työikäisten kokeiluja on myös ollut.

Salkkuvastaanotto? Mikä juttu?

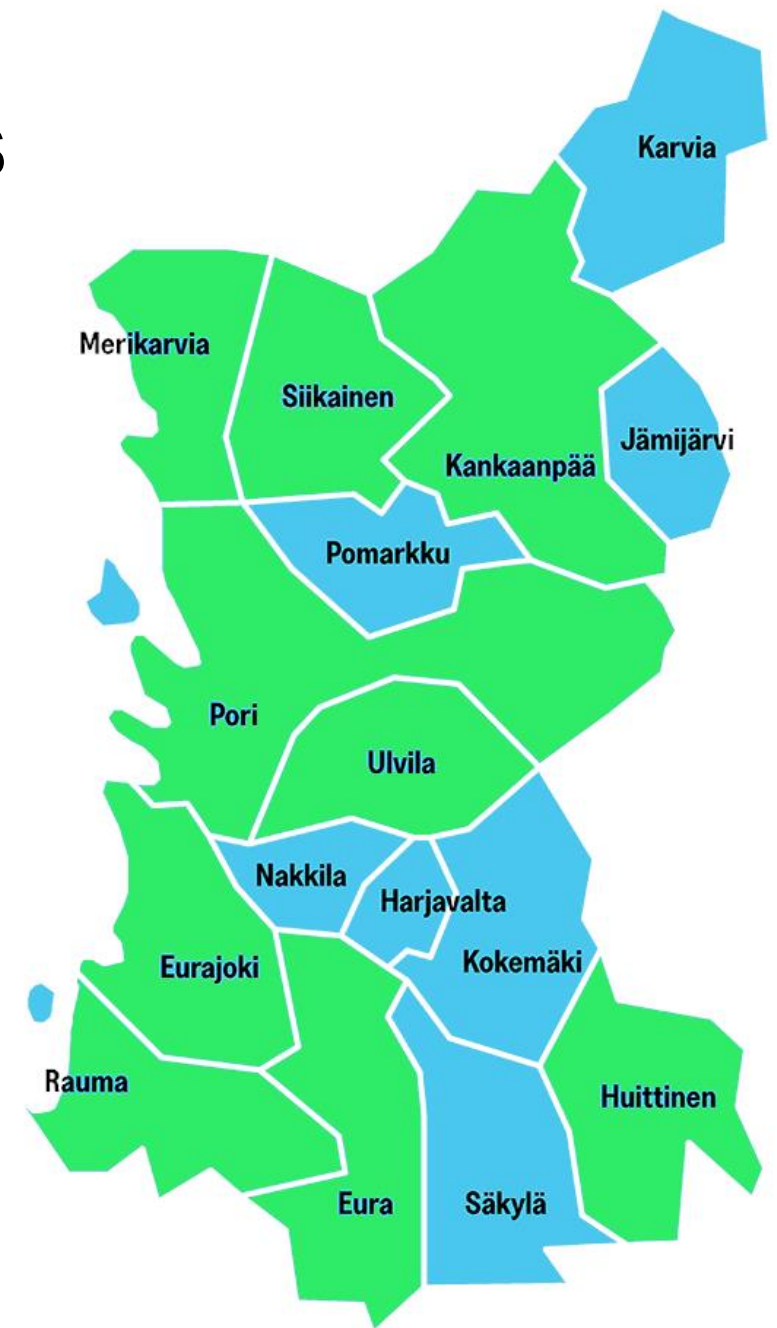
- Salkkuvastaanotolla tarkoitetaan hammashoidon välineistöä, joka voidaan kuljettaa asiakkaan luokse ilman asiakkaan siirtymistä omasta ympäristöstään.
- Toimintaympäristöt:
 - Koulut
 - palvelulaitokset
 - Tuettu palveluasuminen
 - (Kotikäynnit)

Salkkuvastaanoton levinneisyys maakunnassa

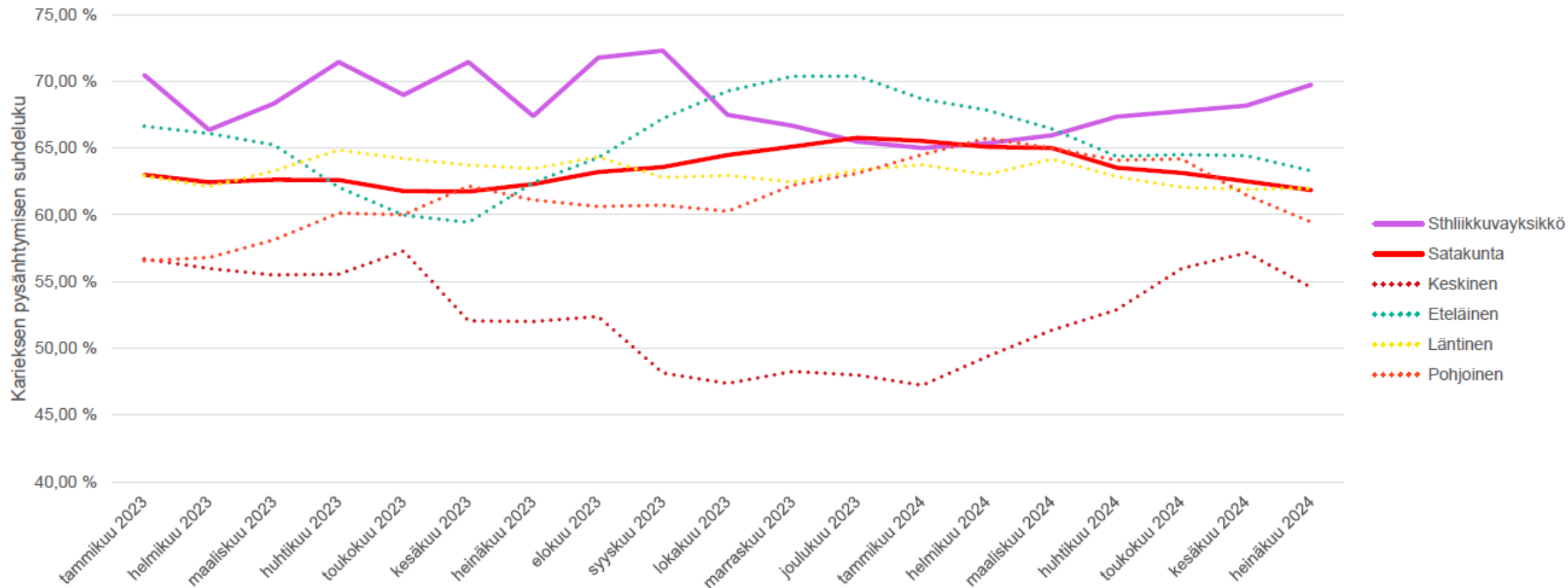
- Salkkuvastaanotto toimintaa on pilotoitu ja juurrutettu laajasti maakunnassa.
- Koko maakunnan laajuinen käyttö on mahdollista.
- Salkkuvastaanoton toimintamalli Innokylässä kokonaisuudessaan valmiina.
 - [Salkkuvastaanotto](#)

 Salkkuvastaanottoa pilotoitu

Salkkuvastaanoton kariksen pysähtymisen suhdeluku hankeajalta

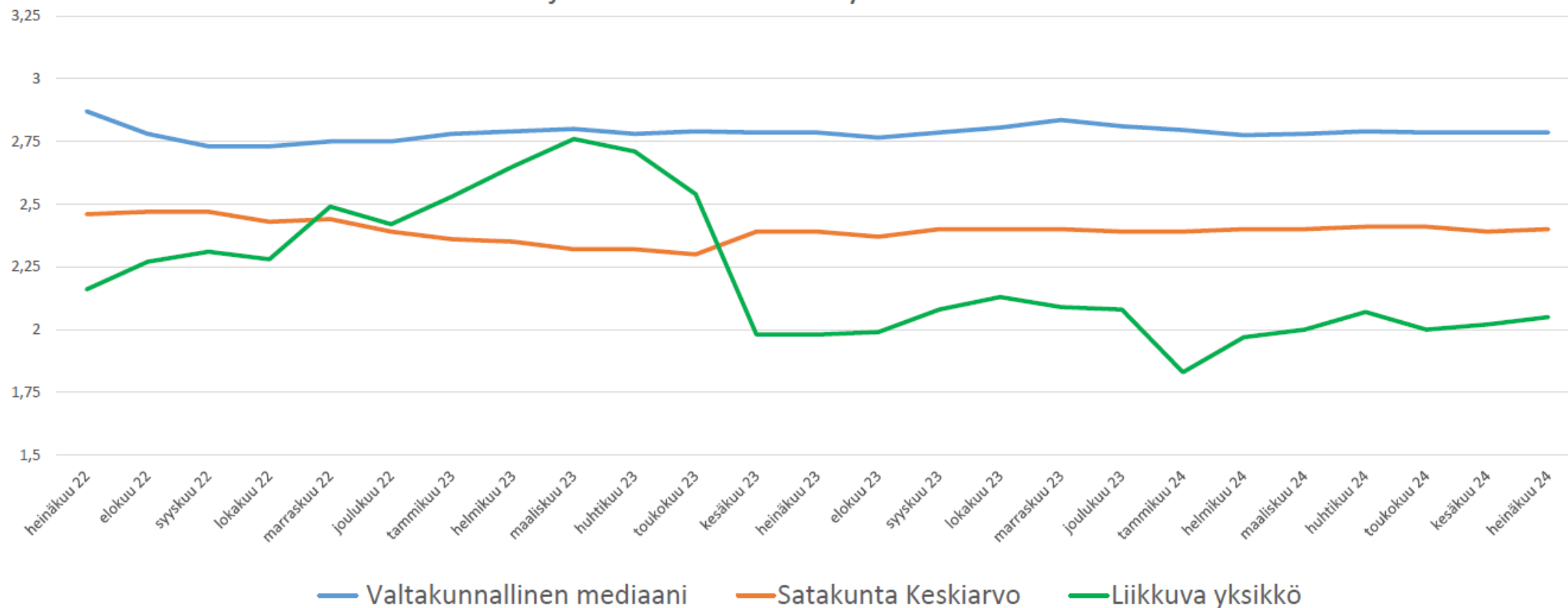
Karieksen pysähtyminen liikkuvassa yksikössä 2023-2024

Kansankielellä: Mitä korkeampi prosentti, sitä paremmin alkava karies on pysähtynyt, eikä edennyt paikattavaksi.
Datan toimittanut: Nordic Health Group.

Salkkuvastaanoton hoitojakson kesto

Hoitojaksoon kuuluvat käynnit 7-17-vuotiailla

Kansankielellä: Montako hammashoidon tarvitaan, että koko hoitojakso saadaan päätökseen.

Datan toimittanut: Nordic Health Group.

Jälki, joka jää- mallin merkitys arjessa

Karies pysähtyy toistuvalla salkkuvastaanottotyöllä, tehokkaasti vähemmillä hoitokerroilla.

Ennaltaehkäisevä suun terveydenhoito on tehokasta niin salkkuvastaanoton käynnillä, kuin salkkuvastaanoton ulkopuolella.

Asiakkaiden (koululaisten) tavoittaminen omasta turvallisesta ympäristöstä parantaa hoitoon sitoutumista ja ennaltaehkäisevän kasvatuksen onnistumista.

Kasvatus ja hoivatyöhenkilöstön asenteen, uskalluksen ja tietojen paraneminen yleisesti suunterveydestä.

Vahva integraatio ulkoisten organisaatioiden sisälle.

Yksilöstä maailmalle asti! – vaikuttamisen ketju

✓ Yksilö

- Yksilön saama suun terveydenhuolto ja –terveyskasvatus

✓ Yhteisö

- Ryhmävaikutteinen asenteiden muuttaminen suun terveyden tärkeydestä

✓ Instituutio

- Näkymätön ja arkinen terveyden edistäminen yhteisöissä, yhteisön jäsenien kanssa.

✓ Yhteiskunta

- Suun terveyden yleinen paraneminen koko yhteiskunnassa.

✓ Globaali maailma

- Tulevien päättäjien terveysosaaminen ja asenne muokkaavat tulevaisuuden maailmaa.

Salkusta tekoihin, missä onnistuimme?

- Vaikuttavuuden mittarointi
 - Siirryttiin ammattilaisen "tuntumasta" konkreettisen näkyväksi.
- Toimintaan vaadittavien edellytysten levittäminen
 - Vaadittavien hankintojen tekeminen
 - Toimintaan vaadittavien taitojen jakaminen
- Toiminnan juurruttaminen palveluvalikoimaan
 - Yksi uusi palvelukeino toteuttaa suun terveydenhuoltoa.

Haasteet, jotka muovasivat suuntaa

- Miten tehdään kokemuksesta vakuuttava mittari?
- Mukavuusalueelta poistuminen
- Salkkuvastaanoton toiminnan aloittaminen vaatii aikaa ja vaivaa!

Oivalluksia matkan varrelta!

- Operaattorin valinnalla on vaikutusta salkkuvastaanoton toimintaan
- Salkkuvastaanoton maksimaalinen hyöty rakentuu toistuvien käyntien varaan, samoissa paikoissa

Tulevaisuus tehdään nyt – askel eteenpäin!

- Salkkuvastaanoton tehtävä ei ole korvata kiinteää hammashoitolaan vaan tuoda uudenlaista joustavuutta palveluiden tuottamiseen.
- Salkkuvastaanoton toiminnan tulevaisuus rakentuu vision, halun ja väistämättömän vaikutustarpeen mukaan.

Mitä viet mukaasi tästä toimintamallista - työkaluja vaikuttavaan tekemiseen.

"Kun toimintamallin laatikko on rakennettu, poistu sieltä ja tarkastele sitä uusin silmin."

- Vaikuttavuutta voidaan mitata myös numeroiden ulkopuolelta

"Pyörää ei kannata keksiä uudelleen, mutta pyörään voi kaivertaa lisää uria, jotta pito paranee."

- Salkkuvo. ei ollut uusi keksintö, mutta nyt sitä toteutetaan uudella tavalla.

"Kehittäminen vaatii aikaa, hikeä ja aivosoluja. Just Do It "

- Salkkuvo. ei siirry itsestään, tuloksien eteen tulee tehdä raakaa työtä!

Kiitos mielenkiinnostanne!

Lisätietoja

Hankekoordinaattori Topi Nyman, topi.nyman@sata.fi

Kuva: Taru Tolppo